

Huvudman

Borås kommun
borås.stad@borås.se

Ärendet

Tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola i årskurs 9 vid grundskolan Säraskolan 7-9 i Borås kommun.

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Säraskolan 7-9 i Borås kommun inom ramen för en tematisk tillsyn om betygssättning genom prövning efter lovskola.

Syftet med tillsynen är att Skolinspektionen ska granska huruvida regleringen kring prövning efter lovskolan i årskurs 9 efterlevs. I tillsynen ingår att granska genomförandet av prövning och betygssättning.

Tillsynen har genomförts genom besök på skolenheten den 18 juni 2025 och intervjuer med lärare och rektor den 15 augusti 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat betygs kataloger, slutbetyg och lärarförteckning. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Prövning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i ärendet tagit del av och granskat huvudmannens sammanställning av de elever som deltagit vid lovskolan och om dessa har blivit erbjudna och genomfört en prövning i anslutning till lovskolan. Av dokumentation

och intervjuer med lärare och rektorn framgår att elever erbjuds att genomföra en provning under perioden då lovskolan bedrivs. Vidare framgår att Särilaskolans lovskola i årkurs 9 genomförts under perioden 16 – 19 juni 2025 och att det var fyra elever som påbörjade lovskolan.

Skolinspektionen har även tagit del av slutbetyg och betygskatalog för den elev i årskurs 9 som genomfört en provning vid Särilaskolans lovskola. Av den inlämnade dokumentationen och besök vid lovskolan framgår att det genomfördes totalt en provning för en elev. I samband med besöket pågick en löpande provning i engelska. Läraren säger under besöket att inför betygssättning kommer läraren att skriva ner allt som eleven gjort under lovskolan och göra en sammantagen bedömning av det. Betygsättande lärare och rektor uppger i intervju att sista delen av elevens provning genomfördes den 19 juni 2025 och resulterade i ett ändrat betyg. I betygskatalogen och elevens slutbetyg står det att betyget efter provning sattes av betygsättande lärare den 19 juni 2025.

Läraren och rektorn uppger vid intervju att fokus låg på att pröva elevens muntliga färdighet genom olika typer av talövningar, men att alla delar av det centrala innehållet hade prövats, både skriftliga och muntliga. Läraren hade bland annat både diskuterat och läst texter som eleven gjort för sin ordinarie lärare. Rektor har efter kommunikering av tjänsteanteckning förtydligat följande kring lärares underlag inför betygssättning efter provningen i engelska. Eleven hade klarat alla delar utom den muntliga på det nationella provet i engelska, men sammantaget ändå nått ett provbetyg. Under läsåret hade eleven också visat godkända förmågor i alla delar utom just den muntliga. Enligt rektor så fanns det ett gediget bedömningsunderlag från ordinarie lärare gällande alla delar utom den muntliga förmågan att tillgå.

Rättslig reglering

Den som vill ha betyg från grundskolan har rätt att genomgå provning för betyg. Denna kan avse hela utbildningen i grundskolan eller ett eller flera ämnen som ingår i utbildningen. Detta gäller även den som tidigare har fått betyg i ett avslutat ämne eller slutbetyg från grundskolan. Den som har fått undervisning i lovskola enligt 23 b § andra stycket ska av huvudmannen erbjudas att i anslutning till lovskolan genomgå provning för betyg i de ämnen undervisningen i lovskolan har avsett. Bestämmelserna om betygssättning i detta kapitel och i 3 kap. ska i tillämpliga delar gälla i fråga om provningen. (10 kap. 23 § skollagen 2010:800).

Av 10 kap. 23 b § skollagen andra stycket framgår bland annat att en huvudman också ska, om inte annat följer av fjärde stycket, erbjuda lovskola till elever som har avslutat årskurs 9 utan att ha uppnått behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan. Vidare framgår att lovskolan ska anordnas i juni samma år som eleven slutat årskurs 9.

När betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg. (10 kap. 20 § första stycket skollagen)

Betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygsriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygsriterier för olika betygsssteg. Läraren ska vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygsriterierna. (Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Läraren och rektorn uppger vid intervjuer att läraren som beslutat om betyg efter provning vid lovskolan är legitimerad lärare. Betyget har satts av samma lärare som undervisat eleven vid lovskolan och genomfört provningen. Vidare säger både lärare och rektor att underlag för betygssättning har inhämtats från andra lärare som tidigare undervisat eleven i ämnet, men att det är den lärare som ansvarade för provningen som har fattat beslutet.

Rättslig reglering

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade, ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. (3 kap. 16 § första och andra styckena skollagen)

Om fler än en lärare bedriver undervisningen vid den tidpunkt då betyg ska sättas och bara någon eller några av dessa är legitimerade, ska betyget beslutas av den eller de legitimerade lärarna. (6 kap. 3 § skolförordningen)

Bestämmelserna i 3 kap. 16 § andra stycket skollagen (2010:800) samt 3 och 4 §§ i detta kapitel gäller inte för lärare som saknar legitimation och är anställda utan tidsbegränsning för att bedriva undervisning

1. i modersmål, eller
2. som avses i 2 kap. 17 § skollagen.

Första stycket gäller bara i de fall läraren bedriver sådan undervisning som avses i samma stycke 1 eller 2. (6 kap. 5 § skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Betygskatalog och slutbetyg

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har i ärendet granskat betygskatalogen och slutbetyg för den elev som fått ett godkänt betyg vid lovskolan. Av betygskatalogen framgår bland annat elevens namn, årskurs, ämne och betyg. Vidare framgår även uppgift om skolans namn, skolenhetskod och lägeskommun. Elevens gamla samt nya godkända betyg anges i betygskatalogen. I en noteringsrutan är ett "P" angivet vilket visar att det nya betyget gäller prövning och från vilket datum det nya betyget ersätter det gamla. Av elevens betygskatalog framgår även att elevens betyg efter prövning har signerats av den lärare som har beslutat om betyget.

I elevens slutbetyg framgår Särilaskolans namn samt elevens betyg i samtliga ämnen. Slutbetyget är underskrivet av rektorn och daterat den 19 juni 2025.

Rättslig reglering

Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. (6 kap. 10 § skolförordningen)

För en elev som har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när skolplikten upphör. En sådan elev som därefter har slutfört den högsta årskursen har rätt att få ett nytt slutbetyg. För en elev som inte har skolplikt ska slutbetyg utfärdas när eleven har slutfört den högsta årskursen. (6 kap. 14 § skolförordningen)

Den som redan har slutbetyg har efter prövning i ett eller flera ämnen rätt att få ett nytt slutbetyg. (6 kap. 21 § skolförordningen)

Den som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Förs betygskatalogen elektroniskt får uppgiften istället signeras med en sådan avancerad elektronisk signatur som avses i 2 § lagen (2000:832) om kvalifierade elektroniska signaturer. (7 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS:2011:123) om betygskatalog)

En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne. Ett betyg efter prövning ska framgå av betygskatalogen. Om eleven har ett betyg i ämnet sedan tidigare ska såväl det gamla som det nya betyget framgå. Beslut om att inte sätta betyg ska enligt 6 kap. 19 § skolförordningen (2011:185) i grundskolan, sameskolan och specialskolan markeras med ett horisontellt streck. Dessutom ska betygskatalogen innehålla uppgift om att ett avgångsintyg har utfärdats, enligt 6 kap. 17 § skolförordningen. (9 § Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:123) om betygskatalog)

Om en kommunal huvudman samlar lovskolans elever till någon eller några av huvudmannens skolenheter, är det rektorn på den skolenhet där lovskolan bedrivs som också har rektorsansvaret. (Prop. 2016/17:156, s. 42.)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att huvudmannen uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Christian Floer

Utredaren Henrik Gustavsson har varit föredragande i ärendet.